

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 201__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

_____ **Транспортне підприємство** _____
(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

_____ **бакалавр** _____
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

_____ **07 - «Управління та адміністрування»** _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

_____ **076 - «Підприємство, торгівля та біржова діяльність»** _____
(шифр і назва спеціальності)

(шифр _____)
(за ОПІ чи № навчального плану)

Розроблено та внесено: __кафедра «Економіки і підприємництва»_____
 (повне найменування кафедри)

Розробники програми: __асистент кафедри економіки і підприємництва_____,

 Левченко Ярослава Сергіївна
 (посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № _____ **від «** _____ **»** _____ **201** **р.**
 (номер) (та дата протоколу)

Завідувач кафедрою ЕП, д.е.н., професор _____ **Іванілов О.С.**
 (науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

«Узгоджено»

Завідувач кафедру «Економіки і підприємництва»

професор _____ **Іванілов О.С.**
 (вчене звання) (підпис) (ПІБ)

«Узгоджено»

Декан факультету управління та бізнесу
 (повна назва факультету, де читається дисципліна)

професор _____ **Дмитрієв І.А.**
 (вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)

« _____ **»** _____ **2018** **року**
 (день) (місяць) (рік)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Транспортне підприємництво» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалаврів напряму підготовки 076 - «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є вироблення розуміння студентами економічних спеціальностей основних економічних явищ, а також особливостей прояву економічних законів провадження підприємницької діяльності на підприємствах автомобільного транспорту.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є економічні закономірності функціонування та розвитку провадження підприємницької діяльності на підприємствах автомобільного транспорту.

1.3. **Основні завдання** вивчення навчальної дисципліни полягають у формуванні у студентів сукупності знань, навичок та уявлень щодо предмету дисципліни.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

транспортні послуги та їх класифікація, класифікація підприємств, організаційно-правові форми господарювання юридичних осіб, порядок утворення та ліквідації підприємства, організаційно-виробнича структура АТП, показники якості транспортних послуг, ринкові стандарти якості, умови створення підприємства, статутний фонд підприємства та порядок його утворення, державна реєстрація і статут підприємства, відповідальність суб'єктів підприємництва, припинення підприємницької діяльності, бізнес-план, структура основного капіталу АТП, поняття витрат у АТП, види норм і нормативів праці АТП, планування собівартості перевезень (робіт і послуг) на автотранспортних підприємствах, методика складання кошторису, облік і калькулювання собівартості перевезень, облік матеріальних витрат, система оподаткування, бізнес культура провадження підприємницької діяльності на підприємствах автомобільного транспорту.

вміти:

обґрунтовувати вид і організаційно-правову форму АТП при його створенні; ідентифікувати найбільш ефективну організаційну структуру управління АТП; здійснювати облік, нараховувати амортизацію, оцінювати вартість основних виробничих фондів; проводити нормування та оцінювати ефективність використання оборотних фондів АТП; планувати продуктивність праці персоналу АТП; застосовувати форми та системи оплати праці для нарахування заробітної плати персоналу АТП; складати калькуляцію собівартості перевезень вантажів і пасажирів автомобільним транспортом, і розробляти напрями її зменшення; обґрунтовувати тарифи на перевезення та цінову політику АТП; розраховувати фінансовий результат діяльності АТП та оцінювати її ефективність; визначати потенційну ефективність вкладень при розробці відповідних інвестиційних проектів на АТП.

Міждисциплінарні зв'язки: Економічна теорія, господарське право, організація виробництва, мікроекономіка

(вказати які дисципліни передують її вивчення, та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів - 5 Кількість годин - 150	нормативна <small>(нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)</small>
Семестр викладання дисципліни	4 <small>(порядковий номер семестру)</small>
Вид контролю:	екзамен <small>(залік, екзамен)</small>
Розподіл часу:	
- лекції (годин)	32
- практичні, семінарські (годин)	32
- лабораторні роботи (годин)	-
- самостійна робота студентів (годин), у т.ч.:	86
- екзамен	30
- курсовий проект (годин)	-
- курсова робота (годин)	30
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Теорія підприємництва

назва розділу 1

Тема 1. Вступ до транспортного підприємництва _____

назва теми 1

Тема 2. Транспортне підприємництво як господарський суб'єкт _____

назва теми 2

Тема 3. Якість послуг транспорту _____

назва теми 3

Розділ 2. Організаційна складова транспортного підприємництва

назва розділу 2

Тема 4. Організація, заснування, функціонування і регулювання підприємницької діяльності в Україні (загальні умови створення підприємства) _____

назва теми 4

Тема 4. Організація, заснування, функціонування і регулювання підприємницької діяльності в Україні (бізнес-план як інструмент підприємницької діяльності) _____

назва теми 4

¹ Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа "заочна форма навчання" відсутня.

Розділ 3. Ресурсне забезпечення підприємництва на транспорті

назва розділу 3

Тема 5. Класифікація витрат _____

назва теми 5

Розділ 4. Планування ефективності підприємництва на транспорті

назва розділу 4

Тема 6. Собівартість перевезень _____

назва теми 6

Тема 7. Кошторис витрат _____

назва теми 7

Розділ 5. Забезпечення ефективності діяльності підприємства

назва розділу 5

Тема 8. Аналіз собівартості послуг _____

назва теми 8

Тема 9. Облік витрат на виконання робіт і послуг _____

назва теми 9

Розділ 6. Оподаткування підприємництва на транспорті

назва розділу 6

Тема 10. Система оподаткування України. Облік податку на додану вартість _____

назва теми 10

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Бабій М.В. Обґрунтування раціональної тривалості робочого часу водія при виконанні транспортних операцій [Текст] / М.В. Бабій, А.Й. Матвіїшин// Вісник ХНТУСГ. – Харків, 2016. – Вип. №169. – 232-236 с.
2. Башкатова Є.І. Планування роботи автотранспортного підприємства: программир. навчання: [навч. посібник]/Є.І. Башкатова, Т.А. Здерева, Ю.С. Стельмаховській. – Київ: Вища шк., 1988. – 286 с.
3. Бичанин В.В. Економіка підприємства отрасли: учеб.-метод.комплекс /Сост. и общ.ред. В.В. Бичанина. – Новополоцк; УО «ПГУ», 2007. – 400 с.
4. Білібіна Н.Ф. Організація, планування і управління автотранспортними підприємствами: [навч. для вузів за фахом —Економіка і орг. автомобіл. трансп./ Н.Ф. Білібіна, М.П. Улицький, А.Б. Миротин та ін]; ред.: Л.А. Бронштейн, К.А. Савченко. – 2-е вид., Перераб. і доп. – М.: Вища. шк., 1986. – 359 с.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємств : навч. посібник / Бойчик І.М., Харів П.С., Хопчан М.І. – Львів: —Сподомл, 2000. – 212 с.
6. Бычков В.П. Экономика автотранспортного предприятия: Учебник / В.П. Бычков. - М.: ИНФРА-М, 2014. - 383 с.
7. Будрин А.Г. Экономика автомобильного транспорта: Учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений / А.Г. Будрин, Е.В. Будрина, М.Г. Григорян и др. ; под ред. Г.А. Кононовой. - М. : Издательский центр «Академия», 2009. - 320 с.
8. Будрин А.Г. Экономика автомобильного транспорта: Учебник / А.Г. Будрин, Е.В. Будрина, М.Г. Григорян и др.; под ред. Е.В. Будриной. - 5-е изд., перераб. - М.: Издательской центр «Академия», 2016. - 320 с.
9. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 608 с.

10. Вовк Ю.Я. Пути формирования ресурсоэффективной транспортной системы / Ю.Я. Вовк // Экономические тенденции, 2017. – Вып. 1, №1. – 22-29 с. (Білорусь).
11. Воркут А.И. Грузовые автомобильные перевозки. – К.: Виш. школа, 1986. – 447 с.
12. Войнаренко М.П. Податковий облік і аудит: підручник / М.П. Войнаренко, Г.В. Пухальська. – К.: ВЦ — Академія, 2009. – 367 с.
13. Горова К.О. Конспект лекцій з дисципліни „Основи економіки транспорту” // Горова К.О. / – Харків: ХНАДУ, 2011. – 77 с.
14. Голованенко С.Л. Економіка автомобільного транспорту / Голованенко С.Л. – М.: Вища школа, 1983. – 352 с.
15. Голованенко С.Л. Збірник задач за курсом — Економіка автомобільного транспорту // Голованенко С.Л., Жарова О.М., Посипай В.Г. М.: Вища школа, 1980.
16. Голованенко С.Л. Справочник инженера-экономиста автомобильного транспорта / С.Л. Голованенко, О.М. Жарова, Т.И. Маслова, В.Г. Посыпай. – К.: Техника, 1991. – 351 с.
17. Горова К.О. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни „Основи економіки транспорту” // Горова К.О., Кирчата І.М. / – Харків: ХНАДУ, 2011. – 70 с.
18. Дзюра В.О. Обґрунтування швидкості руху на міських вулицях і дорогах / В.О. Дзюра // Міжвузівський збірник «Наукові нотатки». – Луцьк, 2016. – Вип. №55. – 112-116 с.
19. Дмитриев И.А. Экономика предприятий автомобильного транспорта: учебное пособие / И.А. Дмитриев, О.М. Жарова. – Харьков: ЗНАДУ, 2004. – 184 с.
20. Жарова О.М. Типові задачі з економіки автомобільного транспорту: Навч. посібник для автотрансп. спец. вузів. – М.: Вищ. шк., 1991. – 223 с.
21. Жарова О.М. Типові задачі з економіки підприємства автомобільного транспорту: навч. посіб. для автотрансп. спец. ВУЗів / О.М. Жарова, І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата. – вид. 2-ге перероб. і доп. - Х.: ХНАДУ, 2013. – 196 с.
22. Закон України «Про транспорт».
23. Закон України «Про автомобільний транспорт»
24. Податковий кодекс України
25. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування».
26. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. - Х.: Стиль-Издат, 2017. - 632 с.
27. Іванілов О.С. Економіка підприємства: Підручник / О.С. Іванілов. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
28. Каплан Т.Л. Пути улучшения использования основных производственных фондов на автомобильном транспорте / Каплан Т.Л. – М.: Транспорт, 1981. – 136 с.
29. Конспект лекцій з дисципліни „ Логістика” для студентів галузі знань 27 транспорт, спеціальність 275 Транспортні технології (за видами) // Попович П.В., Шевчук О.С., Бабій М.В. / ТНТУ ім. І. Пулюя. – Тернопіль 2017. – 185 с.

30. Криворучко О.М. Типові задачі з економіки праці на автомобільному транспорті: навч. посібник / Криворучко О.М. – Х.: ХНАДУ, 2002. – 213 с.
31. Организация коммерческой работы на автомобильном транспорте: учебник для Вузов; под.ред. Е.А. Олейникова. – М.: ЗАО Бизнес школа —Интел-синтез, 1997. – 288 с. 144
32. Попова Н.В. Маркетинг транспортных услуг: учебное пособие. –Х.: ХНАДУ, 2002. – 224 с.
33. Попович П.В. Методичні вказівки для виконання курсової роботи з дисципліни „Основи економіки транспорту» для студентів спеціальності 275 Транспортні технології (за видами) // Попович П.В., Шевчук О.С. / ТНТУ ім. І. Пулюя. – Тернопіль 2017. – 36 с.
34. Попович П.В. Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни „Основи економіки транспорту» для студентів спеціальності 275 Транспортні технології (за видами) // Попович П.В., Шевчук О.С. / ТНТУ ім. І. Пулюя. – Тернопіль 2017. – 114 с.
35. Попович П.В. Методичні вказівки для виконання курсової роботи з дисципліни „Логістика» для студентів спеціальності 275 Транспортні технології (за видами) // Попович П.В., Шевчук О.С., Бабій М.В. / ТНТУ ім. І. Пулюя. – Тернопіль 2017. – 54 с.
36. Попович П.В. Аналітичні технології в забезпеченні економічної ефективності логістичних систем / Попович П. // Вісник ХНТУСГ. – Харків, 2016. – Вип. №169. – 223-225 с.
37. Попович П. В. Дослідження тенденцій розвитку ринку вантажних автомобільних перевезень в сучасних умовах //Попович П.В., Шевчук О.С. Матвіїшин А.Й., Лотоцька В.Н. /Науковий журнал. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Технічні науки. – Житомир: №2(77)-2016. – 224-228 с.
38. Попович П.В. Економічні аспекти використання послуг 3PL операторів вітчизняними підприємствами. Науковий журнал. – Луцьк: Луцький НТУ, 2016. № 2. – 125-129 с.
39. Пухальська Г.В. Податковий облік: причини виникнення, суть та організація на підприємстві // Вісник Технологічного університету Поділля. Економічні науки. – 2004. - №6. – 94-96 с.
40. Примак Т.О. Економіка підприємства: навчальний посібник /Примак Т. О. - К.: Вікар, 2001. – 178 с.
41. Пушкар М.С. Фінансовий облік: підручник / Пушкар М.С. – Тернопіль, —Картбланш, 2002. – 628 с.
42. Сопко В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / Сопко В. – 3-тє вид. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.
43. Тарангул Л.Л. Оподаткування та регіональний розвиток (теорія і практика): Монографія / Тарангул Л.Л. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2003. – 286 с.
44. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік: посібник /Ткаченко Н.М. – К.: А.С.К., 2000. – 784 с.
45. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики: учебник и практикум для академического бакалавриата / В. Д. Герами,

А. В. Колик. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 510 с. – Серия: Бакалавр. Академический курс.

46. Цьонь О.П. Правові аспекти організації перевезень вантажів у міжнародному сполученні / Цьонь О.П. // Вісник ХНТУСГ. – Харків, 2016. – Вип. №169. – 209-211 с.

47. Цьонь О.П. Шляхи визначення оптимальних відстаней між пунктами транспортної мережі / Цьонь О.П. // Міжвузівський збірник —Наукові нотатки». Випуск №55. – Луцьк.: ЛНТУ, 2016. – 418-421 с.

48. Чабанова Н.В. Бухгалтерський фінансовий облік: посібник / Н.В. Чабанова, Ю.А. Василенко. – К. Академія, 2000. – 476 с.

49. Шевчук О.С. Вплив показників ефективності на безпеку руху вулично-дорожніми мережами/ Шевчук О. С. // Вісник ХНТУСГ. – Харків, 2016. – Вип. № 169. – С. 205 - 209.

50. Шинкаренко В.Г. Економіка праці на автомобільному транспорті: Навчальний посібник / В.Г. Шинкаренко, О.М. Криворучко. – Х.: ХНАДУ, 2012. – 344 с.

51. Шинкаренко В.Г. Управление результатами деятельности работников АТП / В.Г. Шинкаренко, О.Н. Криворучко. – Х.: ХГАДТУ, 1999. – 143 с.

52. Шинкаренко В.Г. Економіка праці на автомобільному транспорті: навч. посібник / Шинкаренко В.Г., Дмитрієв І.А., Криворучко О.М. – Х.: ХДАДТУ, 2000. – 305 с. 145

53. Шинкаренко В.Г. Нормативне планування праці й заробітної плати на підприємствах автомобільного транспорту. – К.: Техніка, 1991. – 160 с.

54. Шинкаренко В.Г. Экономическая оценка нововведений на автомобильном транспорте: учеб. пособие / В.Г. Шинкаренко, О.М. Жарова.– Х.: ХНАДУ, 2004. – 156 с.

55. Якість транспортних послуг: управління, розвиток та ефективність: монографія / Г.Ю. Кучерук; Держ. екон.-технол. ун-т трансп. - К.: ДЕТУТ, 2011. - 205 с., - Бібліогр.: 199- 205 с. - укр.

56. Dzyura V. Ways of improvement of the city road network functioning / V. Dzyura // Journal of Sustainable Development of Transport and Logistics, 2016. – Vol. 1, No. 1. – p. 11-15. (Польща).

57. Vovk Y. Resource-efficient intelligent transportation systems as a basis for sustainable development. Overview of initiatives and strategies / Y. Vovk // // Journal of Sustainable Development of Transport and Logistics, 2016. – Vol. 1, No. 1. – p. 6-10. (Польща).

Додаткова

1. Дмитрієв І.А. Управління економічною безпекою автотранспортного підприємства: монографія / І.А. Дмитрієв, А.О. Близнюк, В.Ю. Онісіфорова. – Харків: ХНАДУ, 2014. - 216 с.

2. Біліченко В.В. Виробничо-технічна база підприємства автомобільного транспорту: Навчальний посібник / Біліченко В.В., Крещенецький В.Л., Романюк С.О., Смирнов Є.В. – Вінниця: ВНТУ, 2013. – 182 с.

1. Закон України «Про акціонерні товариства» редакція від 09.12.2015 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
2. Підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації (нова редакція) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://old.kharkivoda.gov.ua/uk/article/view/id/1015/>
3. Karpenko O., Kovalchuk S., Shevchuk O. Prospects on Ukrainian logistics market orientation for international customers. Journal of Sustainable Development of Transport and Logistics, [S.l.], v. 1, n. 1, p. 27-33, dec. 2016. <http://jsdtl.sciview.net/index.php/jsdtl/article/view/12>
4. Popovych P., Shyriaieva S., Selivanova N. Analysis of the interaction of participants freight forwarding system. Journal of Sustainable Development of Transport and Logistics, [S.l.], v. 1, n. 1, p. 16-22, dec. 2016. <http://jsdtl.sciview.net/index.php/jsdtl/article/view/10>
5. Електронний ресурс: <https://i.factor.ua/law-312/>

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

(перелік засобів контролю успішності навчання студентів, які застосовуються: тести, екзаменаційні білети, тощо)

Формування системи теоретичних знань студентів здійснюється шляхом проведення лекцій. Проведення практичних занять, консультацій і самостійної роботи студентів забезпечує формування необхідних вмінь, уявлень та навичок.

Поточний контроль здійснюється на лекціях у формі опитування; на практичних заняттях – опитування, діалогу, групового обговорення тематичних питань, самостійної роботи; у час окремого розкладу занять – за допомогою тестових завдань.

Підсумковий контроль з дисципліни – екзамен.

Розробники програми: _____ асистент кафедри економіки і підприємництва _____

Левченко Ярослава Сергіївна

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2- екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №__ від __.06.2015 р.